

Bonus za bivše vojake naj plačajo bogatini, pravi newyorški kongresnik

Marcantonio je predložil v nižji zbornici projekt za izplačanje bonusa iz davkov na velike dohodke in dedščine. Njegov davčni načrt bi prisel vladi dve milijardi in 265 milijonov dolarjev. Ali bo Ameriška legija s svojimi bogatimi pokrovitelji vred podprla ta korak?

Washington, D. C., 24. jun. — (FP) — Kongresnik Vito Marcantonio iz New Yorka je te dni v nižji zbornici predložil tak zakonski projekt za izplačanje bonusa, ki bi se na velike večje opore pri ameriških plutokratih. Projekt bi dal pravi dvomilijoni, če bi bila pripravljena podpirati Ameriška legija in Veterani tuje vojske. Osnutek namreč dobi naj vlada dobi denar za izplačanje bonusa zgolj od obdavčenih bogatinov.

Projekt davkov na dedščino, ki presega pet tisoč na leto, naj bi vlada dobila dve milijardi 265 milijonov dolarjev. Zveznemu kongresu predložil načrt prepovedovanja obrestnih zadolžnic in izplačanje narodnega dolga v ta namen.

Vlada sama je ustanovila komisijo za izravnanje odškodnine (adjustment compensation), ko je vojni odhodninskih davkov, ki jih plačajo milijardi dolarjev v letu, veliki davki v monopoliističnem podjetjem, je rečeno v ustnem členu osnutka.

Marcantonio pravi, da je to bil posten način za izplačanje bonusa; oziroma "zaostalih plač", ki jih vlada že dolgo dolguje bivšim vojakom. Vlada naj plača denar tam, kjer ga je dosegla. Prigrize naj velike dohodke korporacij in posameznikov, ki imajo denarja, da ne vedo kam ga spraviti.

Priloge nadalje pravi, da vlada nobenega govora o inicijativi kakor jo je predvideval senator Patmanov predlog, niti o bankirski osnutki, ker izdajanje izdajnih vladnih obrestnih bonдов. Je tudi bolji kot osnutek, katerega račun bi plačala ameriške mase.

Ker ta predlog polaga bomo imeli direktno na rame bogatinov, ni nobenega upanja, da ga podprla Ameriška legija in svojo močno lobijo. Zdelo se je najbrž preveč "krivi", kakor tudi Veteranom zunaj vojn. Je pa v skladu z željami levicarskih veteranov drugih radikalcev.

PREPIR V KATOLIŠKI CERKVI ZARADI COUGHLINA
New York. — Katoliški mesečni "Ecclesiastical Review" je v 15. julijski številki objavil članek, ki ga je napisal kanonik Edward V. Dargina, ki obtožuje ameriškega radiopridigarja, da je kršil kanonične zakone katoliške cerkve s svojim organiziranim "Unije za socialno pravičnost" in lobije v Washingtonu. Dargina je mnenja, da Couglin "more in mora biti kaznovan".

Zastopniki papeške legature v Washingtonu pa pravijo, da Couglin do zdaj še ni prekršil zakonov cerkve in njegove aktivnosti v političnih in ekonomskih zadevah so "isto lokalnega pomena".

California dobi brezposelnostno zavarovanje
Sacramento, Cal. — Nižja zvezna državna legislature je sprejela predlog za brezposelnostno zavarovanje in to naložilo poslala senatni komisiji. Po tem načrtu bi država financirala to zavarovanje s davkom na mezna izplačila.

Vladna kontrola denarnih zavodov

Poseduje delnice v vrednosti milijarde dolarjev

Washington, D. C., 24. jun. — Triinideset izmed sto velikih bank, ki so na vrhu ameriške finančne strukture, je danes pod delno kontrolo federalne vlade. To je odkrila preiskava poslovanja vladne korporacije za rekonstrukcijo financ. Ugotovila je, da ta korporacija lastuje delnice ene tretjine največjih bank in okrog 6400 izmed 14,000 manjših.

Preiskava je dalje dognala, da je kapitalna struktura 15 največjih bank prešla popolnoma pod kontrolo vladne korporacije. Med tistimi, ki so prodale korporaciji polovico delnic in ji tako omogočile kontrolo, so Continental Illinois National Bank and Trust Co., Chicago; First Wisconsin National Bank, Milwaukee; Cleveland Trust Co.; Central United National Bank, Cleveland; Detroit Savings Bank, in Trust Company of New Jersey, Jersey City.

Vlada dalje lastuje delnice dveh največjih ameriških bank — Chase National Bank in National City Bank of New York. Skupna vsota, ki jo ima vladna finančna korporacija investirano v preferenčnih bančnih delnicah, znaša nad milijardo dolarjev. Ena tretjina te vsote je investirana v delnicah 99 največjih bank, ostali dve tretjini pa v delnicah 6300 manjših bank.

Administracija RFC je v parih letih izrabila svojo moč in izsila spremembe v bančnih upravah. Najbolj značilen od teh je bil, ko je postavila W. J. Cummingsa za načelnika direktorija Continental Illinois National Bank & Trust Co. in je s tem ta institucija prišla pod njeno kontrolo.

Val vročine kuha velik del Evrope
London, 24. jun. — Vsa Anglija in večji del Evrope se te dni kuha v silnem valu vročine. V Parizu je toplomer večeraj kazal 96 in iz Nemčije prihajajo vesti o hudi soperici. Na Ogrskem imajo že dva tedna silno vročino in mnogo ljudi je že umrlo za solnčnico. Suho in vroče vreme je tudi po balkanskih deželah in v Italiji že ni bilo dežja ves ta mesec. Iz Madrida poročajo, da tako vročega junija še ni bilo na Španskem v zadnjih sto letih.

Irci v medsebojnem krvavem spopadu
Dublin, 24. jun. — Čete irske republikanske armade so se večeraj spopadle s četami irske meščanske armade in mnogo je bilo ranjenih.

Konvencija HBZ končana v nedeljo

Narodni blok dobil kontrolo

Milwaukee, Wis. — (Izvirno Prosveta) — Četrta redna konvencija Hrvatske bratske zajednice je bila zaključena v nedeljo. Volitve gl. odbora, ki so trajale v soboto do desetih zvečer, so se morale nadaljevati še v nedeljo.

John Butković, kandidat narodnega bloka in "domobranci", je bil ponovno izvoljen za gl. predsednika; prejel je 109 glasov. Volitve gl. odbora, ki so trajale v soboto do desetih zvečer, so se morale nadaljevati še v nedeljo.

Za gl. tajnika je bil izvoljen Božo Jonič, ki je bil že prej v gl. odboru. Dobil je 113 glasov. Joniča je podpiralo levo krilo in nekatere druge skupine, kar je pomoglo, da je bil kandidat narodnega bloka J. Horvat iz Pittsburgha poražen; dobil je 93 glasov. — Anton Derkos, kandidat narodnega bloka, je bil izvoljen za bolniškega tajnika s 113 glasovi; njegov protikandidat, komunist Muselin, je dobil 93 glasov.

Milan Petrak je ostal urednik "Zajedničarja". Dobil je 121 glasov; kandidat levega krila za urednika J. Ubojčić je prejel 84 glasov. Tu so komunisti doživeli svoj največji poraz, kajti koncentrirali so vse svoje sile, da odstranijo Petraka od glasila HBZ in iz gl. odbora.

Za gl. blaginjnika je bil ponovno izvoljen Vinko Vuk, kandidat levega krila, ki je dobil 110 glasov, njegov narodnjaški protikandidat Klarčič pa 96.

Narodnjaški in domobranski blok sta pobrala veliko večino ostalih odborniških mest. Komunist Muselin je bil izvoljen v nadzorni odtsek.

Konvencija je s 112 glasovi proti 93 odobrila sklep gl. odbora, ki je dal \$300 za legalno obrambo treh Hrvatov v Franciji, obtoženih sodelovanja pri atentatu na kralja Aleksandra, obenem je pa sprejela s pičlo večino komunistično resolucijo, s katero obsoja Paveličeve teroriste, ki so našli zavetje v fašistični Italiji.

KONFERENCA ZA NOVO STRANKO BO PRIVATNA

Sklicatelji postopajo oprezno radi konfuzne situacije

Chicago. — (FP) — Zastopniki raznih organizacij in skupin, ki se bodo zbrali dne 5. in 6. julija v hotelu Morrison na povabilo petih kongresnikov, ne bodo prišli na konvencijo, ampak na posvetovalno konferenco privatnega značaja, kjer bodo razpravljali o vprašanju nove stranke. Dostop bodo imeli le ljudje z vstopnico, med katerimi ne bo poročevalcev. Tem bodo vrata zaprta.

To konferenco so sklicali sledeči kongresniki, ki vodijo gibanje za novo stranko: Vito Marcantonio (R., N. Y.), Byron Scott (D., Cal.), George J. Schneider (P., Wis.), Thomas R. Amlie (P., Wis.) in Ernest Lundeen (F. L., Minn.). Kdo vse je bil povabljen, je tajnost; vsekakor je pa znano, da so bili povabljeni razni unijski voditelji, zastopniki farmerskih in združnih organizacij, socialistične stranke in raznih tretjestrankskih skupin. Socialisti bodo navzoči le kot opazovalci.

Eno od vprašanj, katere bo morala rešiti ta konferenca, je vprašanje, ali naj se skliče splošna konvencija, kateri bi bil predložen na tej konferenci izdelani program in pa vprašanje taktike. Ta objema široko in konfliktno polje — vse od ustanovitve nove stranke, ohlapne lobistične federacije do posnemanja Sinclairjevih epikovcev, ki propagirajo "okupiranje" demokratske stranke.

Iz tega je razvidno, da je med tako zvanimi sponzorji "tretje stranke" veliko konfuzije glede taktike. Vodje upajo, da bo ta konferenca razčistila pojme in izdelala konkretne program. Glede fundamentalnih točk ni toliko razlike, ker pristaši tega gibanja priznavajo, da je kapitalizem dodelal, da so stari stranki v rokah torijev in da je potrebna nova politična regeneracija, ki bo šla v boj za politično in ekonomsko demokracijo in nastopila proti profitnemu sistemu.

Kakšno taktiko si bo osvojila konferenca, bo odvisno od okoliščin. Če bo dovolj reprezentativna in pronašla, da je sentiment za ustanovitev nove stranke dovolj velik, potem se bo v ta namen najbrž vršila narodna konvencija. Zaenkrat so vodje tega gibanja zelo oprezni, kakor tudi odgovorni funkcionarji raznih skupin. Oficijelno ne bo zastopana nobena politična skupina, ampak bodo imele — opazovalce.

To je prvi slučaj v zgodovini teh krajev, da so farmerji pristovoljno prišli stavarjem na pomoč.

Eksplodizija v poslaništvu v Mehiki

Državni department informiran o nasilstvu

Mexico City, 24. jun. — Večera je bila vržena bomba na vrt poleg palače ameriškega poslaništva, ki je razbila nekaj šip v oknih, toda ranjen ni bil nihče. Poslanik Josephus Daniels je sinoči pozval reporterje zunanjih listov v svoj urad in jih informiral o incidentu ter dejal, da mu ne pripisuje nobene važnosti.

Daniels ni niti obvestil krajevnih avtoritet o eksploziji niti ni vložil protesta. Policaj, ki je stražil poslaništvo, je pobral ostanke bombe in potem obvestil policijski glavni stan o razstrelbi, nakar je zadevo vzel v svoje roke mehiški zunanji department. Ta department je nato naprosil Danielsa, naj mu pomaga pri preiskavi, da se najdejo krivci.

Ameriški poslanik je rekel poročevalcem, da ni prejel nobenega grozilnega pisma in ne more pojasniti nasilja. Neznana oseba ali osebe so vrgle bombo čez zid, ki obdaja poslaništvo, in izginile.

Poslaniška palača je bila sinoči močno zastražena s policijo in detektivji. Nahaja se v enem najlepšem rezidenčnem distriktu in v bližini hotela, ki ga posočajo Američani.

Washington, D. C., 24. jun. — Državni department je sinoči podal izjavo, v kateri pravi, da je bil obveščen o bombni eksploziji v bližini palače ameriškega poslaništva v Mehiki, toda dogodku ne pripisuje nobenega pomena, ker razen nekaj razbitih šip ni napravila druge škode.

Pristaniščarji za spominsko stavko
Vrati se ima 5. julija v spomin dveh padlih žrtev

San Francisco. — Petega julija bo počivalo delo v vseh pristaniščih na zapadni obali, ker se pristanišni delavci pripravljajo, da dostojno praznujejo spomin na dva tovariša, ki sta bila lani na ta dan ustreljena v tem mestu po policiji v znani stavki.

WALLACEJEVA AGENTA IZGNANA IZ MANDŽURIJE

Ameriški diplomat je na Kitajskem v zadregi

Peiping, 24. jun. — Ekspedicija, ki jo je Henry A. Wallace, načelnik ameriškega poljedelskega departamenta, poslal v Mongolijo, da tu najde travo in druge rastline, ki uspevajo tudi v suhih krajih, je spravila tukajšnje ameriške diplomate in vojaške avtoritete v zadrego.

Ekspedicija, ki ji načelujeta profesor Nicholas Roerich in njegov sin George, je dospela na Japonsko v začetku maja in potem odšla v Mandžurijo, katero je pa morala kmalu zapustiti zaradi opozeljeje v japonskih vojaških krogih. Ti so izrekli obdolžitev, da se profesor in njegov sin bolj zanimata za politiko ruskih belogardistov kakor za izvršitev naloge, ki jima je bila poverjena.

Odprava je imela sitnosti, ko se je mudila v Mongoliji. Izvirale so iz spora, ki je rezultiral v resignaciji dveh ameriških znanstvenikov, katere je Wallace poslal tja. Tudi ta dva sta obdoločila Roericha in njegovega sina, da sta zainteresirana v stvari, ki ne spadajo v njuno področje.

Ko sta Wallacejeva agenta dospela v severno Kitajsko, sta tam kupila tovorni avto, več avtomobilov in druge opreme z denarjem, ki ga jim je dal ameriški poljedelski tajnik. Sitnosti so se pričele, ko sta se oglašila pri poveljništvu ameriškega pehotnega polka v Tientsinu in zahtevala ducat pušk, revolverjev in municijo. Poveljništvo je jima te stvari odklonilo, toda pozneje, ko je prejelo posebne instrukcije od vojnega departamenta, jima je ugodilo. Roericha sta potem mobilizirala nekaj bivših kozakov, ki so služili v armadi atamana Semeneva, bivšega vodje belogardistov, ki so se borili proti boljševikom. Kozaki so se oborožili z ameriškim orožjem in odpotovali v Mongolijo, kjer so se bahali s poverilnicami od ameriškega poljedelskega departamenta. To je dalo povod za sumničje med mongolskimi avtoritetami, ki so videli, kako se kozaki ponašajo z ameriško protekcijo.

Starejši Roerich ima zveze z newyorškim muzejem, ki nosi njegovo ime, njegov sin pa je bil častnik v carjevi armadi. Ne prvi ne drugi ni botanik, oboja pa sta dobro informirana o mongolski politiki.

Berlin, 24. jun. — Nacijski tisk v zadnjem času silno hvali Japonsko in njen poziv glede ustanovitve "vzhodne Lige narodov." Japonski poslanik v Berlinu sedaj obiskuje nemška industrijska središča, ki mu prirejajo bankete v počast. V kratkem bo v Nemčijo dospelo 70 japonskih vojaških častnikov, ki bodo proučevali nacijske militaristične metode in institucije. Ves nemški tisk posveča Japonski veliki pozornost.

Sodijo, da se Hitler boji sovjetske Rusije in to je vzrok, da išče zaveznike, ki bi mu pomagali pri pobujanju rdeče nevarnosti. On je prepustil poljski koridor in naznanil tesno prijateljstvo s Poljsko. Ta država naj bi bila stena med Nemčijo in Rusijo in sedaj Hitler išče prijateljstva z Japonsko, od katere pričakuje, da bo delala Rusiji preglavice na vzhodu.

IOWŠKI FARMARJI POMAGALI STAVKARJEM

Council Bluffs, Ia. — Iowški farmerji iz južnovzhodnega dela države in člani Holiday asociacije so konkretno demonstrirali svojo solidarnost s stavkajočimi tramvajskimi delavci v Omaha, Neb., ko so jim poslali za petsto dolarjev vrednosti živeža.

"Skozi dvajset let smo čitali, kako so vas obmetavali z očitki o radikalizmu," je rekel eden od farmerjev, ki so pripeljali živež, "zdaj smo pa spoznali, da imamo precej skupnega z vami. Če boste potrebovali še kaj živeža, se ga bo za vas še dobilo."

Senatorji Norris, Black, Neely in Hatch, člani justičnega odseka.

